

EGZAMIN MATURALNY W ROKU SZKOLNYM 2013/2014

HISTORIA POZIOM PODSTAWOWY

ROZWIĄZANIA ZADAŃ I SCHEMAT PUNKTOWANIA

MAJ 2014

Zadanie 1. (0–3)

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji	Rozpoznanie charakterystycznych cech cywilizacji starożytnych (II 6)

Poprawna odpowiedź:

1. B
2. C
3. A

3 p. – za trzy poprawne odpowiedzi

1 p. – za każdą poprawną odpowiedź

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 2. (0–3)**A. (0–1)**

Tworzenie informacji	Wyciąganie wniosków wynikających z porównania (III 1)
----------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Herodot patrzy na życie chłopą egipskiego z perspektywy podróżującego po Egipcie Greka, który postrzega los tego chłopą przez pryzmat odmiennych – niż jego rodzime/greckie – warunków naturalnych.

1 p. – za podanie poprawnego wyjaśnienia z uwzględnieniem informacji z obu źródeł

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji z tekstu (II 7)
--------------------------	---------------------------------------

Poprawna odpowiedź:

Oddawanie części zbiorów.

1 p. – za podanie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

C. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość zasady organizacji społeczeństwa egipskiego (I 3)
-------------------------	---

Przykłady poprawnej odpowiedzi:

- Udział w wielkich budowach – budowie piramid, świątyń.
- Konserwacja urządzeń irygacyjnych.

1 p. – za podanie poprawnego przykładu obowiązku chłopą egipskiego wobec faraona

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 3. (0–2)

Korzystanie z informacji	Uporządkowanie chronologiczne wydarzeń historycznych ze starożytności (II 1)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

zdobycie Jerozolimy przez Babilończyków – A
zdobycie Rzymu przez Wandalów – B

2 p. – za wskazanie dwóch wydarzeń wg podanego kryterium

1 p. – za wskazanie jednego wydarzenia wg podanego kryterium

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 4. (0–2)**A. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji z tekstu (II 5)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

2. sympozjon

1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość korzeni kultury i języka polskiego (I 9)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

sympozjum

Konferencja naukowa lub spotkanie grupy naukowców, praktyków, osób zainteresowanych pewnym działem nauki.

1 p. – za podanie właściwego terminu i dobre wyjaśnienie

0 p. – za niepełną lub błędną odpowiedź, lub brak odpowiedzi

Uwaga: Odpowiedź w części B zadania nie jest oceniana, jeśli zdający nie udzielił poprawnej odpowiedzi w części A.

Zadanie 5. (0–3)**A. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji z tekstu (II 5)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

cenzor

1 p. – za podanie właściwego terminu historycznego

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–2)

Korzystanie z informacji	Wskazanie następstw wzniesienia określonych budowli w starożytnym Rzymie (II 2)
--------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Akwedukt [wodociąg] – zaopatrzenie miasta w wodę.

Droga [Via Appia] – rozwój komunikacji, rozwój handlu lub umożliwienie szybkiego dotarcia legionów do prowincji zagrożonych buntem.

2 p. – za podanie dwóch właściwych obiektów i określenia ich znaczenia

1 p. – za podanie jednego właściwego obiektu i jego znaczenia

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź, lub brak odpowiedzi

Zadanie 6. (0–2)**A. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji z tekstu (II 5)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

pryncypat

1 p. – za podanie właściwego terminu historycznego

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość dokonań cesarzy rzymskich (I 2, I 6)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

1. Oktawian August

1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 7. (0–2)

Korzystanie z informacji	Wyszukanie informacji zawartych w treści mapy (II 7)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

w języku niemieckim – od nazwy plemienia Polan

w języku węgierskim – od nazwy plemienia Lędzian

2 p. – za wyjaśnienie nazwy w dwóch językach

1 p. – za wyjaśnienie nazwy w jednym języku

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 8. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość wydarzeń z historii średniowiecza (I 5–6)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

- 1) Henryk Pobożny
- 2) Władysław Łokietek

2 p. – za prawidłowe przyporządkowanie dwóch postaci

1 p. – za prawidłowe przyporządkowanie jednej postaci

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 9. (0–2)

A. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wyjaśnienie skutków zjawiska (II 2)
--------------------------	-------------------------------------

Przykłady poprawnych odpowiedzi:

- Była to reakcja na wzrost obciążeń feudalnych spowodowany kosztami prowadzenia wojen.
- Reakcja społeczeństwa mogła być wynikiem grabieżczych wypraw odwetowych państw, z którymi wojny prowadził Bolesław Chrobry.

1 p. – za wskazanie w wyjaśnieniu jednej właściwej przyczyny

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji z tekstu – rozpoznanie postaci (II 5)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

Kazimierz Odnowiciel

1 p. – za podanie właściwego władcy (imię wraz z przydomkiem)

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 10. (0–2)

A. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wyjaśnienie przyczyn zjawiska (II 2)
--------------------------	--------------------------------------

Przykłady poprawnej odpowiedzi:

- Następowало ożywienie gospodarcze spowodowane sprowadzeniem osadników – w przyszłości nabywców różnych dóbr.
- Ta decyzja mogła mieć dobry wpływ na rozwój gospodarczy tych terenów, ponieważ oznaczała powstawanie nowych wsi na prawie niemieckim.
- Następował rozwój gospodarki towarowo-pieniężnej.

1 p. – za wskazanie jednej właściwej przyczyny

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Tworzenie informacji	Formułowanie oceny i jej uzasadnienie (III 2–3)
----------------------	---

Przykłady poprawnej odpowiedzi:

- Nadanie immunitetu osłabiało władzę książęcą. Książę zrzekał się prawa do sprawowania sądów na tym terenie.
- Nadanie immunitetu osłabiało władzę książęcą. Książę zrzekał się prawa do ściągania danin/podatków.

1 p. – za zajęcie stanowiska i prawidłowe uzasadnienie

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 11. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość struktury społeczeństwa miast średniowiecznych (I 3)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

1. patrycjat
2. pospólstwo
3. plebs

3 p. – za podanie trzech prawidłowych terminów historycznych

1 p. – za podanie każdego prawidłowego terminu historycznego

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 12. (0–4)

A. (0–1)

Korzystanie z informacji	Zestawienie informacji ze źródeł (II 7)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

Ruś Halicka była opanowana po 1336 roku, czyli po sporządzeniu pieczęci.

1 p. – za poprawne wyjaśnienie

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–3)

Korzystanie z informacji	Wybieranie informacji wyjaśniających problem (II 7)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

Nazwa ziemi: Pomorze

Władca Polski tytułował się panem tej ziemi, gdyż: uważał się za jej prawowitego dziedzica lub ponieważ wcześniej należała do państwa polskiego.

Nazwa państwa, pod którego panowaniem znajdowała się ta ziemia: państwo krzyżackie.

3 p. – za podanie trzech poprawnych odpowiedzi

1 p. – za podanie każdej poprawnej odpowiedzi

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 13. (0–4)

A. (0–1)

Tworzenie informacji	Porównanie opinii autorów źródeł o postaci (III 1)
----------------------	--

Przykłady poprawnej odpowiedzi:

- Autor źródła 1. nazywa króla bohaterem, a autor źródła 2. podaje, że król tylko uważał się za bohatera.
- Jan Długosz pozytywnie ocenia postawę króla, a turecki autor gani króla za brawurę i zuchwałość.

1 p. – za poprawne porównanie

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wskazanie przyczyn różnej oceny postaci króla (II 2)
--------------------------	--

Przykłady poprawnej odpowiedzi:

- Wpływ na różną ocenę postawy króla mogło mieć pochodzenie autorów (źródło 1. – Polak, źródło 2. – Turek).
- Na pozytywną ocenę króla w źródle 1. mogło mieć wpływ to, że autor był chrześcijaninem. Autor źródła 2. to muzułmanin, który traktuje walkę z niewiernymi – z królem Władysławem – jako świętą wojnę.

1 p. – za poprawne wyjaśnienie

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

C. (0–2)

Tworzenie informacji	Krytyczna analiza źródeł– ocena prawdziwości sformułowań (III 2)
----------------------	--

Poprawna odpowiedź:

Zdania 2 i 4 są fałszywe.

2 p. – za wskazanie dwóch właściwych zdań fałszywych

1 p. – za wskazanie jednego właściwego zdania fałszywego

Uwaga: Jeśli zdający 4 razy wpisał do tabeli odpowiedź *fałsz*, to nie otrzymuje punktu. Jeśli zdający 3 razy wpisał do tabeli odpowiedź *fałsz*, w tym 2 odpowiedzi są właściwe, to otrzymuje 1 punkt. Jeśli zdający 3 razy wpisał do tabeli odpowiedź *fałsz*, w tym 1 właściwą, to nie otrzymuje punktu.

Zadanie 14. (0–2)

Korzystanie z informacji	Wskazanie przyczyn zmian demograficznych (II 2, II 4)
--------------------------	---

Przykłady poprawnych odpowiedzi:

- Majowie umierali w wyniku chorób przywiezionych z Europy.
- Majowie ginęli w walce z Hiszpanami.
- Majowie umierali w wyniku bratobójczych walk podsycanych przez Hiszpanów.

2 p. – za podanie dwóch prawidłowych przyczyn

1 p. – za podanie jednej prawidłowej przyczyny

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 15. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość faktów ze średniowiecza (I 7–9)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

- powstanie Akademii Krakowskiej
- wykonanie przez Wita Stwosza ołtarza dla kościoła Mariackiego w Krakowie
- spalenie na stosie Jana Husa

3 p. – za wskazanie trzech właściwych wydarzeń

1 p. – za wskazanie każdego właściwego wydarzenia

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 16. (0–2)**A. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Wyjaśnienie przyczyn postawy autora źródła (II 2)
--------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

- Dzieło Mikołaja Kopernika zawierało teorię niezgodną z ówczesną nauką Kościoła.
- Mikołaj Kopernik obawiał się, że niewłaściwa interpretacja fragmentu Pisma Świętego może być argumentem przeciwko jego teorii.

1 p. – za podanie poprawnego wyjaśnienia

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość konsekwencji wydarzenia (I 6)
-------------------------	---

Przykłady poprawnej odpowiedzi:

- Obawa Kopernika była słuszna. Jego dzieło znalazło się w *indeksie ksiąg zakazanych*.
- Tak, Kopernik miał prawo obawiać się reakcji Kościoła. Zwolennicy jego teorii byli prześladowani, np. Giordano Bruno spłonął na stosie.

1 p. – za zajęcie stanowiska i prawidłowe uzasadnienie

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 17. (0–3)

Tworzenie informacji	Interpretacja źródła ikonograficznego – wyjaśnienie wymowy przekazu ikonicznego (III)
----------------------	---

Przykłady poprawnej odpowiedzi:

- Autor rysunku zwrócił uwagę na nadrzędność (prymat) Biblii – Słowa Objawionego nad różnymi symbolami papieżstwa.
Atrybuty władzy papieskiej, np. tiara papieska, klucze Św. Piotra, jak pokazuje protestancka rycina, zostają „pokonane” przez siłę Pisma Świętego. Na wadze ciężar Pisma Świętego, które jest przez protestantów uznawane za najważniejsze źródło wiary, jest największy.
 - Wymowa ryciny opublikowanej przez protestantów w XVI wieku: ukazanie wyższości racji protestantów w ich sporze z papieżem.
Interpretacja: Na rycinie przedstawiono wagę. Na jednej szali ukazano między innymi tiarę – symbol władzy papieża, którego nieomyślność protestanci kwestionowali. Na drugiej szali widzimy jedynie Biblię – według protestantów jedyne źródło wiary. Ta szala zdecydowanie przeważa.
- 3 p.** – za poprawne wyjaśnienie wymowy ryciny z uwzględnieniem właściwej interpretacji elementów rysunku
- 2 p.** – za poprawne wyjaśnienie wymowy ryciny z uwzględnieniem niepełnej interpretacji elementów rysunku
- 1 p.** – za poprawne wyjaśnienie wymowy rysunku z pominięciem interpretacji elementów rysunku
- 0 p.** – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi, lub odpowiedź będącą jedynie opisem rysunku

Zadanie 18. (0–2)

A. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wyjaśnienie przyczyn zjawiska (II 2)
--------------------------	--------------------------------------

Przykłady poprawnej odpowiedzi:

- Król nadawał szlachcie przywileje wzmacniające jej pozycję ekonomiczną, by popierała ona jego politykę.
- Szlachta chciała wyeliminować konkurencję ekonomiczną mieszczan.

1 p. – za wskazanie poprawnej przyczyny

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Tworzenie informacji	Formułowanie oceny i jej uzasadnienie (III 2–3)
----------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Pochodzenie społeczne nie wpłynęło na poglądy autora. Był szlachcicem, a mimo to był przeciwny prawu, które zakazywało mieszczanom kupowania posiadłości wiejskich.

1 p. – za właściwą ocenę i poprawne uzasadnienie

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 19. (0–2)

A. (0–1)

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji z tekstu (II 5)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

manufaktury

1 p. – za podanie poprawnego terminu

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Tworzenie informacji	Formułowanie oceny i jej uzasadnienie (III 2–3)
----------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Tak, tekst zawiera informacje mówiące o tym, że w zakładach tych produkowano towary luksusowe, których nabywcami mogli być jedynie ludzie bogaci.

1 p. – za właściwą ocenę i poprawne uzasadnienie

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 20. (0–3)

A. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji z tekstu (II 7)
--------------------------	---------------------------------------

Poprawna odpowiedź:

4. wprowadzenia w sejmie głosowania większością głosów

1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość biografii (działalności) postaci historycznych (I 6)
-------------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi:

- Stanisław Konarski był reformatorem szkolnictwa, np. założył Collegium Nobilium.
- Stanisław Konarski propagował reformę ustroju Rzeczypospolitej, między innymi sformułował program zmian w funkcjonowaniu polskiego parlamentu.

2 p. – za wskazanie dwóch poprawnych przykładów

1 p. – za wskazanie jednego poprawnego przykładu

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 21. (0–2)

A. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wyjaśnienie przyczyn decyzji władcy (II 2)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

Król chciał przypomnieć wiktorię wiedeńską i w ten sposób oddziaływać na społeczeństwo w celu uzyskania poparcia dla planów udziału Polski w wojnie z Turcją.

1 p. – za poprawne wyjaśnienie

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Tworzenie informacji	Formułowanie oceny i jej uzasadnienie (III 2–3)
----------------------	---

Przykłady poprawnej odpowiedzi:

- Autor tekstu źródłowego ma do króla stosunek negatywny. Drwi z króla.
- Autor tekstu źródłowego ma do króla stosunek ironiczny. Autor chce, aby wróciły czasy Jana III Sobieskiego, a rządy Stanisława Augusta Poniatowskiego zakończyły się.

1 p. – za właściwą ocenę i poprawne uzasadnienie

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 22. (0–3)

A. (0–1)

Korzystanie z informacji	Umieszczenie wydarzeń w czasie (II 1)
--------------------------	---------------------------------------

Poprawna odpowiedź:

1. Wielką Rewolucją Francuską

1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość funkcji budowli historycznych (I 5)
-------------------------	---

Przykłady poprawnej odpowiedzi:

- Bastylia była symbolem absolutyzmu.
- Bastylię uznawano za więzienie polityczne.

1 p. – za podanie poprawnego wyjaśnienia

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

C. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wyszukanie informacji w tekście (II 7)
--------------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Autor reprezentuje atakujących.

Cytat: *Na próżno starałem się rozgrzać umysły, nikt nie chwycił za broń.*

1 p. – za zajęcie stanowiska i prawidłowe uzasadnienie

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 23. (0–3)

A. (0–1)

Korzystanie z informacji	Umiejscowienie wydarzeń w przestrzeni (II 1)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

2. Królestwa Polskiego

1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–2)

Korzystanie z informacji	Wskazanie możliwych skutków inwestycji (II 2)
--------------------------	---

Przykłady poprawnych odpowiedzi:

- Planowana budowa kanałów i dróg mogła usprawnić komunikację, co mogło wpłynąć na ożywienie handlu towarami rolniczymi.
- Planowane inwestycje zakładały rozwój przemysłu metalowego, co dawało możliwość zaopatrzenia wsi w narzędzia rolnicze.
- Planowane inwestycje mogły wpłynąć na rozwój handlu towarami rolniczymi, gdyż robotnicy zaangażowani przy tych budowach byłiby nabywcami artykułów rolnych.

2 p. – za poprawne podanie w wyjaśnieniu dwóch różnych skutków

1 p. – za poprawne podanie jednego skutku

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 24. (0–4)

A. (0–3)

Tworzenie informacji	Rozpoznanie wydarzenia i uzasadnienie odpowiedzi (III 2–3)
----------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Nazwa powstania: powstanie listopadowe

Uzasadnienie

- W tekście pieśni wspomniano jedną z bitew tego powstania – bitwę pod Olszynką Grochowską/Ostrołęką.
- Pieśń jest poświęcona 4. Pułkowi Piechoty Królestwa Polskiego, który walczył w czasie powstania listopadowego.

3 p. – za rozpoznanie powstania i dwa uzasadniające argumenty

2 p. – za rozpoznanie powstania i jeden uzasadniający argument

1 p. – za rozpoznanie powstania

0 p. – za niepełną odpowiedź (bez podania poprawnej nazwy powstania), błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Tworzenie informacji	Formułowanie oceny i jej uzasadnienie (III 2–3)
----------------------	---

Przykłady poprawnej odpowiedzi:

- Autor pieśni prezentuje pozytywny stosunek do żołnierzy, podziwia ich i im współczuje.
- Autor podkreślił bohaterstwo żołnierzy, podaje przykłady ich patriotyzmu.

1 p. – za odpowiedź z określeniem stosunku autora do żołnierzy i poprawne uzasadnienie

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 25. (0–2)

A. (0–1)

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji z tekstu (II 5)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

Hotel Lambert

1 p. – za podanie nazwy ugrupowania emigracyjnego

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji z tekstu (II 7)
--------------------------	---------------------------------------

Poprawna odpowiedź:

Cel charytatywny, gromadzenie środków dla wsparcia biednych emigrantów.

1 p. – za określenie celu działań

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 26. (0–2)

A. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość dokonań twórców polskich z XIX w. (I 9)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

[Stanisław] Moniuszko

1 p. – za podanie właściwego nazwiska

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wyjaśnienie przyczyn zjawiska (II 2)
--------------------------	--------------------------------------

Przykłady poprawnej odpowiedzi:

- Widzowie należeli do pokolenia, które wzrastało w okresie represji po upadku powstania listopadowego i dlatego dzięki tej operze przeżyli swoiste przebudzenie uczuć patriotycznych.
- Na scenie pojawiły się postaci w polskich strojach szlacheckich (kontuszach), co rozbudzało nostalgię za wolnością i wspomnienia czasów wielkości Rzeczypospolitej.

1 p. – za prawidłowe wyjaśnienie

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź, lub brak odpowiedzi

Zadanie 27. (0–2)**A. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji z tekstu – podanie nazwy polityki władz (II 5)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

Kulturkampf

1 p. – za podanie poprawnego terminu historycznego

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wyjaśnienie skutków polityki (II 2)
--------------------------	-------------------------------------

Przykłady poprawnej odpowiedzi:

- Realizacja tej polityki pogarszała sytuację Polaków. Kościół katolicki w zaborze pruskim był ostoją polskości.
- Podporządkowanie Kościoła katolickiego władzom państwowym oznaczałoby zlikwidowanie jedynej, jeszcze niezależnej, polskiej władzy w zaborze pruskim.

1 p. – za podanie poprawnego wyjaśnienia

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Uwaga: Odpowiedź w części B zadania nie jest oceniana, jeśli zdający nie udzielił poprawnej odpowiedzi w części A.

Zadanie 28. (0–1)

Tworzenie informacji	Uzasadnienie tezy zawartej w tekście (III 3)
----------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Osoba na ilustracji przedstawiona boso, podająca kwiaty damie – to osoba czarnoskóra. Świadczy to o wpływie koloru skóry na pozycję społeczną.

1 p. – za podanie poprawnego argumentu

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 29. (0–2)

Korzystanie z informacji	Uporządkowanie chronologiczne wydarzeń historycznych z XIX w. (II 1)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

powstanie Świętego Przymierza – A
utworzenie II Rzeszy Niemieckiej – B

2 p. – za wskazanie dwóch wydarzeń wg podanego kryterium

1 p. – za wskazanie jednego wydarzenia wg podanego kryterium

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 30. (0–5)

A. (0–1)

Tworzenie z informacji	Formułowanie oceny i jej uzasadnienie (III 2, 3)
------------------------	--

Przykłady poprawnej odpowiedzi:

- Nie mieli racji. Była to odezwa wojskowa, dokument nie został uchwalony przez parlament ani nie nadał go władca.
- Nie mieli racji. Dokument nie zawierał rozwiązań ustrojowych.

1 p. – za właściwą ocenę i poprawne uzasadnienie

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wskazanie celu działań (II 2)
--------------------------	-------------------------------

Przykłady poprawnej odpowiedzi:

- Chciano podsycić nastroje antyniemieckie wśród Polaków.
- Chciano podkreślić, kto był odwiecznym wrogiem Polaków.

1 p. – za wskazanie poprawnego celu działań

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

C. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji z tekstu (II 7)
--------------------------	---------------------------------------

Przykład poprawnej odpowiedzi:

W imię interesów państw zaborczych Polacy walczyli przeciwko sobie.

1 p. – za poprawne wyjaśnienie

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

D. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wybranie informacji z tekstu w celu wyjaśnienia problemu (II 7)
--------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Autor uważał, że obietnice nie były szczere, a odezwa miała na celu jedynie pozyskanie Polaków do walki po stronie Rosji.

1 p. – za poprawne wyjaśnienie

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

E. (0–1)

Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji z tekstu (II 7)
--------------------------	---------------------------------------

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Autor „Pamiętników” wyraził podziw dla postawy Józefa Piłsudskiego, jego patriotyzmu.

1 p. – za poprawne wyjaśnienie

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 31. (0–3)

A. (0–1)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie stylu w sztuce użytkowej (II 6)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

secesja

1 p. – za rozpoznanie stylu w sztuce – podanie nazwy

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–2)

Korzystanie z informacji	Wskazanie cech charakterystycznych stylu (II 6)
--------------------------	---

Przykłady poprawnych odpowiedzi:

- Typowa linia – falista, giętka, płynna.
- Motywy zdobnicze: roślinne [i zwierzęce].
- Podkreślenie linii pionowej w ukazaniu kobiecego ciała.
- Fascynacja pięknem kobiecego ciała.

2 p. – za podanie dwóch cech stylu

1 p. – za podanie jednej cechy stylu

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Uwaga: Odpowiedź w części B zadania nie jest oceniana, jeśli zdający nie udzielił poprawnej odpowiedzi w części A.

Zadanie 32. (0–3)

A. (0–1)

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji z tekstu (II 5)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

przewrót majowy

1 p. – za podanie nazwy wydarzeń

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość nazw aktów prawnych II RP (I 1)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

konstytucja marcowa

- 1 p.** – za podanie nazwy konstytucji
0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

C. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość faktów związanych z przewrotem majowym (I 1)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

Ignacy Mościcki.

- 1 p.** – za podanie poprawnego imienia i nazwiska polityka
0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 33. (0–3)

Tworzenie informacji	Interpretacja źródła ikonograficznego – wyjaśnienie propagandowego celu przekazu ikonicznego (III)
----------------------	--

Zdający powinien sformułować cel rysunku satyrycznego, np.

- Poinformowanie Polaków, w dowcipny sposób, o klęsce Niemców na froncie wschodnim.
- Chęć wzbudzenia w Polakach nadziei na rychłą klęskę III Rzeszy.
- Ośmieszenie Niemców.

Zdający powinien zinterpretować przynajmniej dwa elementy rysunku, np.

- Ukazanie schorowanego Hitlera w łóżku szpitalnym – symbol słabości/rychłego końca przywódcy III Rzeszy.
- Rozpoznanie choroby widniejącej na tabliczce zawieszanej na łóżku – „niemoc stalingradzka” – nawiązanie do klęski, którą ponieśli Niemcy pod Stalingradem.
- Wykres na tabliczce z nazwą choroby świadczy o tendencji spadkowej – zapowiedź pokonania Niemców.

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Celem opublikowania rysunku w konspiracyjnej prasie było ośmieszenie Niemców, którzy doznali klęski pod Stalingradem i w ten sposób pokazanie Polakom, że koniec III Rzeszy jest rychły. Przedstawiono na rysunku schorowanego Hitlera leżącego w łóżku, a na tabliczce podano nazwę choroby „niemoc stalingradzka”. Wykres wskazuje na utratę sił pacjenta.

- 3 p.** – za poprawne określenie celu propagandowego rysunku i interpretację elementów rysunku
2 p. – za poprawne określenie celu propagandowego rysunku i niepełną interpretację elementów rysunku
1 p. – za poprawne określenie celu propagandowego rysunku z pominięciem interpretacji elementów rysunków
0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi, lub za odpowiedź bez określenia celu propagandowego rysunku

Zadanie 34. (0–4)

A. (0–1)

Korzystanie z informacji	Umieszczenie wydarzeń historycznych w przestrzeni (II 1)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

Chińska Republika Ludowa (Chiny)

1 p. – za podanie nazwy państwa

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość polityków XX w. (I 6)
-------------------------	---------------------------------

Poprawna odpowiedź:

Mao Tse-tung (Mao Zedong, Mao)

1 p. – za rozpoznanie postaci

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

C. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość terminów związanych z historią gospodarczą XX w. (I 4)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

3. Wielki Skok Naprzód

1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

D. (0–1)

Tworzenie z informacji	Formułowanie oceny i jej uzasadnienie (III 2, 3)
------------------------	--

Przykłady poprawnej odpowiedzi:

- Kampania nie osiągnęła zamierzonego celu. Wytopów dokonywano metodami „domowymi” – jakość i wielkość tej produkcji nie odpowiadała zamierzonym celom.
- Kampania nie osiągnęła zamierzonego celu. Zrujnowano rolnictwo, gdyż odciągnięto chłopów od ich prac polowych.

1 p. – za właściwą ocenę i poprawne uzasadnienie

0 p. – za niepełną odpowiedź, błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 35. (0–5)

A. (0–2)

Korzystanie z informacji	Umieszczenie w czasie wydarzeń historycznych (II 1)
--------------------------	---

Poprawne odpowiedzi:

1956 r.

1970 r.

2 p. – za podanie roku dwóch wydarzeń opisanych w tekstach

1 p. – za podanie roku jednego wydarzenia opisanego w tekście

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wybranie z tekstu informacji wyjaśniających problem (II 7)
--------------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi:

W tym terminie odbywały Międzynarodowe Targi Poznańskie i w mieście przebywało wielu zagranicznych korespondentów prasowych.

1 p. – za poprawne wyjaśnienie przyczyny szybkiego upublicznienia informacji o wydarzeniach czerwcowych

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

C. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość biografii polityków XX w. (I 4)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

I sekretarza Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (I sekretarza KC PZPR)

1 p. – za poprawną odpowiedź

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

D. (0–1)

Korzystanie z informacji	Umieszczenie wydarzenia historycznego w przestrzeni (II 1)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

Do wydarzeń doszło w Gdańsku [w Trójmieście].

1 p. – za określenie właściwego miejsca zdarzeń

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 36. (0–2)

A. (0–1)

Tworzenie informacji	Porównania danych statystycznych i sformułowanie wniosku (III 1)
----------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi:

We wszystkich państwach średnioroczne tempo wzrostu produkcji przemysłowej jest znacznie wyższe niż średnioroczne tempo wzrostu produkcji rolniczej.

1 p. – za sformułowanie poprawnego wniosku

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

B. (0–1)

Korzystanie z informacji	Określanie najważniejszej przyczyny trendu w gospodarce wymienionych państw (II 3)
--------------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Wszystkie wymienione państwa należały do obozu państw socjalistycznych – w gospodarce tych państw obowiązywał w latach 50. trend dominacji przemysłu nad rolnictwem (wpływ ideologii).

1 p. – za poprawne wyjaśnienie

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

Zadanie 37. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość dokonań wybitnych przedstawicieli Kościoła katolickiego (I 6–7)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

Memoriał Episkopatu z 1953 r. – D

List biskupów polskich do biskupów niemieckich z 1965 r. – C

Homilia papieża Jana Pawła II z 1979 r. – A

3 p. – za wskazanie trzech poprawnych odpowiedzi

1 p. – za wskazanie jednej poprawnej odpowiedzi

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi